

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 19. decembra 2019*

„Predhodno odločanje – Direktiva 2000/31/ES – Storitve informacijske družbe – Direktiva 2006/123/ES – Storitve – Povezovanje poklicnih in nepoklicnih gostiteljev, ki razpolagajo z nastanitvami za najem, z osebami, ki iščejo tovrstno nastanitev – Opredelitev – Nacionalna ureditev, na podlagi katere veljajo nekatere omejitve za opravljanje poklica nepremičninskega posrednika – Direktiva 2000/31/ES – Člen 3(4)(b), druga alineja – Obveznost priglasitve ukrepov, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe – Nepriglasitev – Nasprotovanje – Kazenski postopek z uveljavljanjem premoženjskoprnega zahtevka“

V zadevi C-390/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil juge d'instruction du tribunal de grande instance de Paris (preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Parizu, Francija) z odločbo z dne 7. junija 2018, ki je na Sodišče prispela 13. junija 2018, v kazenskem postopku zoper

X,

ob udeležbi

YA,

Airbnb Ireland UC,

Hôtelière Turenne SAS,

Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP),

Valhotel,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, A. Arabadjiev, E. Regan in P. G. Xuereb, predsedniki senatov, L. S. Rossi, predsednica senata, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, D. Šváby (poročevalec) in N. Piçarra, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. januarja 2019,

* Jezik postopka: francoščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Airbnb Ireland UC D. Van Liedekerke, O. W. Brouwer in A. A. J. Pliego Selie, advocaten,
- za Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP) B. Quentin, G. Navarro in M. Robert, avocats,
- za francosko vlado E. de Moustier in R. Coesme, agenta,
- za češko vlado M. Smolek, J. Vláčil in T. Müller, agenti,
- za špansko vlado M. J. García-Valdecasas Dorrego, agentka,
- za luksemburško vlado sprva D. Holderer, nato T. Uri, agenta,
- za Evropsko komisijo L. Malferrari, É. Gippini Fournier in S. L. Kaléda, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. aprila 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3 Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka zoper X, med drugim zaradi upravljanja sredstev pri nepremičninskem posredovanju ter upravljanju nepremičnin in poslovnih sredstev brez poklicne licence.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 98/34

- 3 Člen 1, prvi odstavek, točka 2, Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 21, str. 8) (v nadaljevanju: Direktiva 98/34), je določal:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

[...]

2. „storitev“ katera koli storitev informacijske družbe ali katera koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev.

Za namene te opredelitve pojmov:

- ‚na daljavo‘ pomeni, da se storitev opravi, ne da bi bile stranke sočasno navzoče,
- ‚elektronsko‘ pomeni, da se storitev pošlje na začetnem kraju in sprejme na cilju z elektronsko opremo za predelavo (skupaj z digitalnim zgoščevanjem) in shranjevanje podatkov ter se v celoti prenaša, pošilja in sprejema po žici, radijsko, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi,
- ‚na zahtevo prejemnika storitev‘ pomeni, da se storitev opravlja s prenosom podatkov na posamezno zahtevo.

[...]“

Direktiva (EU) 2015/1535

- 4 Direktiva 98/34 je bila s 7. oktobrom 2015 razveljavljena in nadomeščena z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL 2015, L 241, str. 1).
- 5 Člen 1(1)(b) Direktive 2015/1535 določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

- (b) ‚storitev‘ pomeni katero koli storitev informacijske družbe ali katero koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika storitev.

Za namene te opredelitve:

- (i) ‚na daljavo‘ pomeni, da se storitev opravi, ne da bi bile stranke sočasno navzoče;
- (ii) ‚elektronsko‘ pomeni, da se storitev pošlje na začetnem kraju in sprejme na cilju z elektronsko opremo za obdelavo (skupaj z digitalnim zgoščevanjem) in shranjevanje podatkov ter se v celoti prenaša, pošilja in sprejema po žici, radijsko, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi;
- (iii) ‚na zahtevo prejemnika storitev‘ pomeni, da se storitev opravi s prenosom podatkov na posamezno zahtevo.

Okvirni seznam storitev, ki jih ta opredelitev ne zajema, je določen v Prilogi I.“

- 6 Člen 5(1) te direktive določa:

„Države članice ob upoštevanju člena 7 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali evropskega standarda, ko zadostujejo informacije glede ustreznega standarda. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je sprejetje takšnega tehničnega predpisa potrebno, če ti razlogi niso že jasno razvidni v osnutku.

[...]“

- 7 V skladu s členom 10, drugi odstavek, Direktive 2015/1535 se sklicevanja na Direktivo 98/34 odslej štejejo kot sklicevanja na Direktivo 2015/1535.

Direktiva 2000/31

8 V uvodni izjavi 8 Direktive 2000/31 je navedeno:

„Cilj te direktive je oblikovanje pravnega okvira za zagotovitev prostega pretoka storitev informacijske družbe med državami članicami in ne usklajevanje področja kazenskega prava kot takšnega.“

9 V členu 2(a) Direktive 2000/31 v različici pred začetkom veljavnosti Direktive 2015/1535 so bile „storitve informacijske družbe“ opredeljene kot storitve v smislu člena 1, prvi odstavek, točka 2, Direktive 98/34. Od začetka veljavnosti Direktive 2015/1535 je treba to sklicevanje razumeti kot sklicevanje na člen 1(1)(b) Direktive 2015/1535.

10 Člen 2(h) Direktive 2000/31 določa:

„(h) ‚koordinirano področje‘: zahteve, določene v pravnih sistemih držav članic za ponudnike storitev informacijske družbe ali storitve informacijske družbe, ne glede na to, ali so splošne narave ali posebej določene;

(i) koordinirano področje se nanaša na zahteve, ki jih mora ponudnik storitev izpolniti za:

- začetek opravljanja storitev informacijske družbe, na primer zahteve glede kvalifikacij, dovoljenj in priglasitev,
- izvajanje dejavnosti storitev informacijske družbe, na primer zahteve glede obnašanja ponudnika storitev, zahteve glede kakovosti ali vsebine storitve, vključno z zahtevami za oglaševanje in pogodbe ali zahtevami glede odgovornosti ponudnika storitev;

(ii) koordinirano področje ne zajema zahtev, na primer:

- zahtev glede blaga samega,
- zahtev glede dobave blaga,
- zahtev glede storitev, ki se ne zagotavljajo elektronsko.“

11 Člen 3(2) in od (4) do (6) te direktive določa:

„2. Države članice ne smejo omejevati svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice zaradi razlogov, ki spadajo na koordinirano področje.

[...]

4. Države članice lahko v zvezi z neko storitvijo informacijske družbe sprejmejo ukrepe, ki odstopajo od drugega odstavka, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) ukrepi so:

(i) potrebni zaradi enega od naslednjih razlogov:

- javnega reda, predvsem preprečevanja, odkrivanja in kazenskega pregona kaznivih dejanj, vključno z varstvom mladoletnikov in bojem proti podžiganju sovraštva zaradi rase, spola, veroizpovedi ali narodnosti, ter kršitev človekovega dostojanstva v zvezi s posamezniki,
- varstva javnega zdravja,
- javne varnosti, vključno z varstvom nacionalne varnosti in zaščite,

- varstva potrošnikov, vključno z varstvom investitorjev;
  - (ii) in naravnani proti storitvi informacijske družbe, ki posega v cilje iz točke (i) ali predstavlja resno in nevarno tveganje, da bo ogrozila te cilje;
  - (iii) sorazmerni s temi cilji;
- (b) država članica je pred sprejetjem navedenih ukrepov ne glede na sodne postopke, vključno s predhodnimi postopki in dejanji v okviru kazenske preiskave,
- zahtevala od države članice iz odstavka 1, da sprejme ukrepe, in ta ni sprejela takšnih ukrepov ali pa niso bili ustrezni,
  - uradno obvestila Komisijo in državo članico iz odstavka 1 o namenu, da sprejme takšne ukrepe.

5. Države članice lahko iz nujnih razlogov odstopajo od pogojev iz odstavka 4(b). V tem primeru je treba o ukrepih čim prej uradno obvestiti Komisijo in državo članico iz odstavka 1 in navesti razloge, zaradi katerih država članica meni, da gre za nujni primer.

6. Komisija mora ne glede na možnost države članice, da izvede te ukrepe, čim prej preveriti skladnost priglašениh ukrepov s pravom Skupnosti; če se izkaže, da ukrep ni skladen s pravom Skupnosti, Komisija od udeležene države članice zahteva, da opusti sprejetje predlaganih ukrepov ali da že sprejete ukrepe nemudoma prekliče.“

Direktiva 2006/123/ES

- 12 Člen 3(1) Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL 2006, L 376, str. 36) določa:

„V primeru nasprotij med določbami te direktive in drugimi akti Skupnosti, ki urejajo posebne vidike začetka opravljanja in opravljanja storitvene dejavnosti na posebnih področjih ali za posebne poklice, imajo prednost določbe drugih aktov Skupnosti, ki se uporabljajo na teh posebnih področjih ali za te posebne poklice. [...]“

Francosko pravo

- 13 Člen 1 loi n° 70-9, du 2 janvier 1970, réglementant les conditions d'exercice des activités relatives à certaines opérations portant sur les immeubles et les fonds de commerce (zakon št. 70-9 z dne 2. januarja 1970 o pogojih opravljanja nekaterih transakcij z nepremičninami in poslovnimi sredstvi) (JOFR z dne 4. januarja 1970, str. 142) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: Hoguev zakon), določa:

„Določbe tega zakona se uporabljajo za fizične ali pravne osebe, ki običajno, tudi kot pomožno dejavnost, opravljajo transakcije, ki se nanašajo na premoženje druge osebe, ali sodelujejo pri takih transakcijah v zvezi z:

1. nakupom, prodajo, iskanjem, menjavo, sezonskim ali nesezonskim najemom ali podnajemom opremljenih ali neopremljenih, pozidanih ali nepozidanih nepremičnin;

[...]“

14 Člen 3 tega zakona določa:

„Dejavnosti iz člena 1 lahko izvajajo samo fizične ali pravne osebe, ki imajo poklicno licenco, ki jo za neko obdobje in v skladu s postopki, določenimi z odlokom Conseil d’Etat [(državni svet)], izda predsednik krajevne gospodarske zbornice ali predsednik gospodarske zbornice departmaja Île-de-France, ki določi, katere transakcije lahko opravljajo. [...]

Ta licenca se lahko izda le fizičnim osebam, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. so predložile dokazilo o svoji poklicni usposobljenosti;
2. so predložile dokazilo o finančnem zavarovanju, ki omogoča vračilo sredstev [...];
3. so sklenile zavarovanje za primer finančnih tveganj, ki izhajajo iz njihove poklicne odgovornosti;
4. jim ni bila odvzeta sposobnost ali prepovedano opravljanje dejavnosti [...];

[...]“

15 Člen 5 navedenega zakona določa:

„Osebe iz člena 1, ki prejemajo [ali] hranijo denarne zneske [...], morajo upoštevati pogoje iz odloka Conseil d’Etat [(državni svet)], zlasti pravila glede vodenja evidenc in izdajanja potrdil, in druge obveznosti, ki izhajajo iz pooblastila.“

16 Člen 14 istega zakona določa:

„Z zaporom šest mesecev in denarno kaznijo v višini 7500 EUR se kaznuje:

- (a) kdor običajno, tudi kot pomožno dejavnost, opravlja transakcije iz člena 1 ali sodeluje pri takih transakcijah brez licence iz člena 3 ali po vrnitvi te licence ali če licenca ni bila vrnjena po odredbi pristojnega upravnega organa;

[...]“

17 Člen 16 Hoguetovega zakona določa:

„Z zaporom dveh let in denarno kaznijo v višini 30.000 EUR se kaznuje:

1. kdor prejme ali hrani, iz katerega koli naslova in na kakršen koli način v okviru transakcij iz člena 1, denarne zneske, blago, vrednostne papirje ali kakršno koli drugo premoženje:

- (a) bodisi v nasprotju s členom 3;
- (b) bodisi v nasprotju s pogoji iz člena 5 za vodenje dokumentov in izdajo potrdil, kadar se ti dokumenti in potrdila zahtevajo z zakonom;

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 18 Airbnb Ireland UC, družba irskega prava s sedežem v Dublinu (Irska), je del skupine Airbnb, ki jo sestavlja več družb, ki so neposredno ali posredno v lasti družbe Airbnb Inc., ki ima sedež v Združenih državah. Družba Airbnb Ireland ponuja elektronsko platformo, katere namen je povezovanje proti plačilu provizije – zlasti v Franciji – poklicnih in nepoklicnih gostiteljev, ki razpolagajo z nastanitvami za najem, na eni strani, z osebami, ki iščejo tovrstno nastanitev, na drugi strani. Družba Airbnb Payments UK Ltd, družba prava Združenega kraljestva s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo), v okviru tega povezovanja opravlja spletne plačilne storitve in upravlja plačilne dejavnosti skupine v Evropski uniji. Poleg tega je družba Airbnb France SARL, družba francoskega prava, ki je izvajalka storitev za družbo Airbnb Ireland, odgovorna za promoviranje te platforme pri uporabnikih na francoskem trgu tako, da med drugim za ciljne skupine organizira oglaševalske kampanje.
- 19 Poleg te storitve povezovanja najemodajalcev in najemnikov prek svoje elektronske platforme, ki združuje ponudbe, družba Airbnb Ireland najemodajalcem ponuja številne druge storitve, na primer podlago za določitev vsebine njihove ponudbe, neobvezno fotografsko storitev ter neobvezno zavarovanje civilne odgovornosti in jamčevanje za škodo do 800.000 EUR. Prav tako jim družba Airbnb Ireland ponuja neobvezno orodje za oceno višine najemnine na podlagi tržnih povprečij te platforme. Poleg tega, če najemjemalec najemnika potrdi, najemnik družbi Airbnb Payments UK nakáže znesek najemnine, povečan za od 6 % do 12 % tega zneska za stroške in storitve, ki jih nudi družba Airbnb Ireland. Družba Airbnb Payments UK denarna sredstva zadrži za račun najemodajalca in jih nato 24 ur po prihodu najemnika v prostore za nastanitev z nakazilom posreduje najemodajalcu, s čimer najemniku zagotovi jamstvo o obstoju nepremičnine, najemodajalcu pa jamstvo za plačilo. Nazadnje, družba Airbnb Ireland je vzpostavila sistem, v katerem lahko najemodajalec in najemnik pustita oceno od nič do pet zvezdic, pri čemer je ta ocena dostopna na zadevni elektronski platformi.
- 20 V praksi – kot izhaja iz pojasnil, ki jih je predložila družba Airbnb Ireland – se internetni uporabnik, ki išče nastanitev za najem, poveže na istoimensko elektronsko platformo, navede kraj, kamor želi, ter obdobje in število oseb po lastni izbiri. Na tej podlagi družba Airbnb Ireland internetnemu uporabniku da na voljo seznam razpoložljivih nastanitvev, ki ustrezajo tem merilom, da ta lahko izbere nastanitev po lastni izbiri in jo na spletu rezervira.
- 21 V tem okviru uporabniki zadevne elektronske platforme, bodisi najemodajalci bodisi najemniki, sklenejo pogodbo z družbo Airbnb Ireland za uporabo te platforme in z družbo Airbnb Payments UK za plačila, opravljena prek navedene platforme.
- 22 Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (združenje poklicnih ponudnikov nastanitve in turističnih storitev, AHTOP) je 24. januarja 2017 vložilo predlog za pregon z uveljavljanjem premoženjskopopravnega zahtevka med drugim za opravljanje dejavnosti posredovanja ter upravljanja nepremičnin in poslovnih sredstev brez poklicne licence na podlagi Hoguetovega zakona za obdobje od 11. aprila 2012 do 24. januarja 2017.
- 23 To združenje v utemeljitev svojega predloga za pregon trdi, da družba Airbnb Ireland z istoimensko platformo ne povezuje le dveh strank, temveč ponuja dodatne storitve, ki so značilne za dejavnost nepremičninskih posrednikov.
- 24 Procureur de la République près le tribunal de grande instance de Paris (državni tožilec pri okrožnem sodišču v Parizu, Francija) je po vložitvi navedenega predloga za pregon 16. marca 2017 izdal obtožni akt med drugim zaradi dejanj upravljanja sredstev pri posredovanju in upravljanju nepremičnin ter poslovnih sredstev brez poklicne licence, s čimer je bil kršen Hoguetov zakon, za obdobje med 11. aprilom 2012 in 24. januarjem 2017.

- 25 Družba Airbnb Ireland zanika, da bi opravljala dejavnost nepremičninskega posrednika, in zatrjuje, da Hoguetovega zakona zaradi nezdržljivosti z Direktivo 2000/31 ni mogoče uporabiti.
- 26 V tem okviru se jube d'instruction du tribunal de grande instance de Paris (preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Parizu, Francija) sprašuje, ali je treba storitev, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, opredeliti kot „storitev informacijske družbe“ v smislu te direktive, in če je tako, ali ta direktiva nasprotuje temu, da bi se Hoguetov zakon uporabljal za to družbo v sporu o glavni stvari, ali pa, nasprotno, navedena direktiva ne preprečuje ugotavljanja kazenske odgovornosti družbe Airbnb Ireland na podlagi tega zakona.
- 27 V teh okoliščinah je jube d'instruction du tribunal de grande instance de Paris (preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Parizu) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ti vprašanji:
- „1. Ali za storitve, ki jih družba Airbnb Ireland v Franciji opravlja prek elektronske platforme, upravljane z Irske, velja svoboda opravljanja storitev, določena v členu 3 [Direktive 2000/31]?
2. Ali se lahko omejevalni predpisi v zvezi z opravljanjem poklica nepremičninskega posrednika v Franciji, določeni s [Hoguetovim zakonom], uporabijo proti družbi Airbnb Ireland?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 28 Družba Airbnb Ireland trdi, da predložitveno sodišče napačno meni, da dejavnost družbe Airbnb Ireland spada na področje uporabe Hoguetovega zakona. Francoska vlada je na obravnavi navedla enako stališče.
- 29 V zvezi s tem v skladu z ustaljeno sodno prakso namreč za vprašanja glede razlage prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko odločanje o predlogu nacionalnega sodišča zavrne samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 22. junija 2010, Melki in Abdeli, C-188/10 in C-189/10, EU:C:2010:363, točka 27).
- 30 V obravnavani zadevi je, kot v bistvu priznava francoska vlada, predložitveno sodišče postavilo vprašanje glede učinkovanja določb Hoguetovega zakona za družbo Airbnb Ireland, zato to implicitno meni, da storitev posredovanja, ki jo opravlja ta družba, spada na stvarno področje uporabe tega zakona.
- 31 Ni pa očitno, da je razlaga Hoguetovega zakona, ki jo je podalo predložitveno sodišče, nedvomno izključena glede na besedilo nacionalnih določb iz predložitvene odločbe (glej po analogiji sodbo z dne 22. junija 2010, Melki in Abdeli, C-188/10 in C-189/10, EU:C:2010:363, točka 28).
- 32 Družba Airbnb Ireland še navaja, da predložitvena odločba vsebuje kratek opis francoske nacionalne zakonodaje in da bi bilo treba upoštevati druge določbe te zakonodaje. Komisija meni, da v navedeni odločbi ni zadostnih pojasnil o dejanskem stanju.

- 33 V tej zadevi so v predložitveni odločbi na kratko, vendar natančno predstavljeni upoštevni nacionalni pravni okvir ter izvor in narava spora. Iz tega izhaja, da je predložitveno sodišče zadostno opredelilo tako dejansko stanje kot pravni okvir, v katerem je oblikovalo predlog za razlago prava Unije, in da je Sodišču zagotovilo vse potrebne podatke, da lahko to koristno odgovori na navedeni predlog (sodba z dne 23. marca 2006, Enirisorse, C-237/04, EU:C:2006:197, točka 19).
- 34 V teh okoliščinah tega predloga za sprejetje predhodne odločbe ni mogoče šteti v celoti za nedopustnega.

Uvodne ugotovitve

- 35 Združenje AHTOP in Komisija v stališčih trdita, da je treba ureditev iz postopka v glavni stvari presojati ne le glede na Direktivo 2000/31, ampak tudi glede na Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL 2005, L 255, str. 22) in Direktivo 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL 2007, L 319, str. 1).
- 36 V zvezi s tem je treba pojasniti, da je v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, uvedenega s členom 267 PDEU, naloga Sodišča nacionalnemu sodišču dati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika lahko Sodišče iz vseh elementov, ki jih je predložilo nacionalno sodišče, in zlasti iz obrazložitve predložitvene odločbe ob upoštevanju predmeta spora o glavni stvari izlušči pravila in načela prava Unije, ki jih je treba razložiti, da lahko preoblikuje vprašanja, ki so mu predložena, in razloži vse določbe prava Unije, ki jih nacionalna sodišča potrebujejo za odločanje v sporih, ki so jim predloženi, tudi če te določbe niso izrecno navedene v navedenih vprašanjih (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2015, Abcur, C-544/13 in C-545/13, EU:C:2015:481, točki 33 in 34 in navedena sodna praksa).
- 37 Vendar lahko samo nacionalno sodišče opredeli predmet vprašanj, ki jih želi nasloviti na Sodišče. Če torej iz predloga samega ni razvidna potreba po takšnem preoblikovanju, Sodišče na predlog ene od zainteresiranih strank, navedenih v členu 23 Statuta Sodišča Evropske unije, ne more preučiti vprašanj, ki mu jih nacionalno sodišče ni predložilo. Če bi to nacionalno sodišče glede na potek spora menilo, da je treba pridobiti dodatne elemente razlage prava Unije, bi moralo Sodišču znova predlagati sprejetje predhodne odločbe (glej v tem smislu sodbo z dne 11. junija 2015, Berlington Hungary in drugi, C-98/14, EU:C:2015:386, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 38 Ker v obravnavani zadevi direktivi 2005/36 in 2007/64 nista omenjeni v vprašanjih za predhodno odločanje in ker v predložitveni odločbi ni drugih pojasnil, ki bi zahtevala, da se Sodišče posveti razlagi teh direktiv, da bi se predložitvenemu sodišču dal koristen odgovor, Sodišču ni treba preučiti trditve v zvezi z navedenima direktivama, kar bi namreč Sodišče vodilo k spremembi vsebine vprašanj, ki so mu bila predložena.

Prvo vprašanje

- 39 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(a) Direktive 2000/31 razlagati tako, da je treba storitev posredovanja, katere namen je prek elektronske platforme odplačno povezati potencialne najemnike s poklicnimi ali nepoklicnimi najemodajalci, ki ponujajo storitve kratkotrajne nastanitve, pri čemer se skupaj z navedeno storitvijo posredovanja prav tako ponujajo številne druge storitve, na primer podlaga za določitev vsebine njihove ponudbe, fotografska storitev, zavarovanje civilne odgovornosti in jamčevanje za škodo, orodje za oceno višine najemnine ali tudi plačilne storitve v zvezi s temi nastanitvenimi storitvami, opredeliti kot „storitev informacijske družbe“ v smislu Direktive 2000/31.

- 40 Najprej je treba na eni strani poudariti, česar nobena stranka niti druge zainteresirane osebe, ki sodelujejo v tem postopku, ne izpodbijajo, da dejavnost posredovanja iz postopka v glavni stvari spada pod pojem „storitev“ v smislu člena 56 PDEU in Direktive 2006/123.
- 41 Na drugi strani pa je treba vseeno opozoriti, da se v skladu s členom 3(1) te direktive ta ne uporablja, če so njene določbe v nasprotju z drugimi akti Unije, ki urejajo posebne vidike dostopa in izvajanja storitvene dejavnosti na posebnih področjih ali za posebne poklice.
- 42 Zato je treba za ugotovitev, ali storitev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, spada na področje uporabe Direktive 2006/123, kot trdita združenje AHTOP in francoska vlada, ali – nasprotno – na področje uporabe Direktive 2000/31, kot trdijo družba Airbnb Ireland, češka in luksemburška vlada ter Komisija, ugotoviti, ali je treba takšno storitev opredeliti kot „storitev informacijske družbe“ v smislu člena 2(a) Direktive 2000/31.
- 43 V zvezi s tem in ob upoštevanju obdobja, v katero spada dejansko stanje, na katero se nanašata predlog za pregon, ki ga je vložilo združenje AHTOP, in kazenski postopek z uveljavljanjem premoženjskopравnega zahtevka, ki poteka pred predložitvenim sodiščem, je bil pri opredelitvi pojma „storitev informacijske družbe“ iz člena 2(a) Direktive 2000/31 zaporedoma naveden sklic na člen 1, prvi odstavek, točka 2, Direktive 98/34 in nato od 7. oktobra 2015 sklic na člen 1(1)(b) Direktive 2015/1535. Vendar ta opredelitev od začetka veljavnosti Direktive 2015/1535 7. oktobra 2015 ni bila spremenjena, zato se bo v tej sodbi sklicevalo zgolj nanjo.
- 44 V skladu s členom 1(1)(b) Direktive 2015/1535 pojem „storitev informacijske družbe“ zajema „katero koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika storitev“.
- 45 V obravnavani zadevi predložitveno sodišče, kot izhaja iz točke 18 te sodbe, navaja, da je namen zadevne storitve iz postopka v glavni stvari z elektronsko platformo odplačno povezati potencialne najemnike s poklicnimi ali nepoklicnimi najemodajalci, ki ponujajo storitve kratkotrajne nastanitve, da bi lahko ti najemniki rezervirali nastanitev.
- 46 Iz tega najprej izhaja, da je ta storitev odplačna, in to kljub temu, da mora provizijo, ki jo zaračuna družba Airbnb Payments UK, plačati izključno najemnik, in ne tudi najemodajalec.
- 47 Dalje in ker je povezovanje najemodajalca z najemnikom opravljeno prek elektronske platforme, ne da bi bila na eni strani ponudnik storitve posredovanja in na drugi strani najemodajalec ali najemnik sočasno navzoča, navedena storitev pomeni storitev, ki se opravi na daljavo in elektronsko. Stranke v postopku sklepanja pogodb, sklenjenih med družbo Airbnb Ireland ali družbo Airbnb Payments UK na eni strani ter najemodajalcem ali najemnikom na drugi strani, namreč nikoli niso v stiku drugače kot prek istoimenske elektronske platforme.
- 48 Nazadnje, zadevna storitev se opravlja na posamezno zahtevo naslovnikov te storitve, saj zahteva hkrati spletno objavo oglasa najemodajalca in posamezno zahtevo najemnika, ki ga ta oglas zanima.
- 49 Taka storitev torej izpolnjuje štiri kumulativne pogoje iz člena 1(1)(b) Direktive 2015/1535 in zato načeloma pomeni „storitev informacijske družbe“ v smislu Direktive 2000/31.
- 50 Vendar, kot trdijo stranke in drugi zainteresirani subjekti, ki sodelujejo v tem postopku, je Sodišče razsodilo, da če storitev posredovanja, ki izpolnjuje vse te pogoje, načeloma pomeni storitev, ki je ločena od poznejše storitve, na katero se nanaša, in jo je zato treba opredeliti kot „storitev informacijske družbe“, mora veljati nasprotno, če se izkaže, da je ta storitev posredovanja sestavni del celotne storitve, katere glavni element je storitev, ki spada v drugo pravno opredelitev (glej v tem smislu sodbo z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi, C-434/15, EU:C:2017:981, točka 40).

- 51 V obravnavani zadevi združenje AHTOP kot bistveno trdi, da je storitev, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, sestavni del celotne storitve, katere glavni element je nastanitvena storitev. V tem smislu to združenje meni, da družba Airbnb Ireland z istoimensko elektronsko platformo ne povezuje le dveh strank, temveč ponuja dodatne storitve, ki so značilne za dejavnost posredovanja transakcij z nepremičninami.
- 52 Čeprav je sicer namen storitve posredovanja, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, omogočiti dajanje nastanitvev v najem, za katero ni sporno, da spada na področje uporabe Direktive 2006/123, pa narava povezav med temi storitvami ne upravičuje, da se navedena storitev posredovanja ne opredeli kot „storitev informacijske družbe“ in da se s tem za navedeno storitev posredovanja zavrne uporaba Direktive 2000/31.
- 53 Tako storitev posredovanja je namreč mogoče ločiti od transakcije z nepremičninami v pravem pomenu besede, ker se ne nanaša le na takojšnje izvajanje nastanitvene storitve, temveč predvsem na to, da se na podlagi strukturiranega seznama nastanitvev – ki so razpoložljive na istoimenski elektronski platformi in ustrezajo merilom, ki jih uporabljajo osebe, ki iščejo kratkotrajno nastanitvev – ponuja orodje, ki olajšuje sklenitev pogodb o prihodnjih transakcijah. Bistvena značilnost elektronske platforme, ki jo upravlja družba Airbnb Ireland, je prav vzpostavitev takega seznama v korist tako gostiteljev, ki razpolagajo z nastanitvami za najem, kot oseb, ki tovrstno nastanitvev iščejo.
- 54 V zvezi s tem zbiranje ponudb v skladu z enotno predstavitvijo, skupaj z orodji iskanja, določanjem položaja in primerjavo teh ponudb, pomeni storitev, ki je zaradi svoje pomembnosti ni mogoče šteti zgolj za pomožno celotni storitvi, ki izhaja iz druge pravne opredelitve, in sicer iz nastanitvene storitve.
- 55 Poleg tega storitev, kakršna je ta, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, nikakor ni nujna za opravljanje nastanitvenih storitev tako z vidika najemnikov kot tudi z vidika najemodajalcev, ki jih uporabljajo, saj imata obe strani na voljo številne druge kanale, od katerih so nekateri na voljo že dlje časa, kot so nepremičninske agencije, mali oglasi v papirni obliki oziroma na spletu ali tudi spletne strani za oddajanje nepremičnin. V zvezi s tem zgolj to, da družba Airbnb Ireland neposredno konkurira s temi kanali tako, da svojim uporabnikom, in sicer najemodajalcem in najemnikom, ponuja inovativno storitev, ki temelji na posebnostih poslovne dejavnosti informacijske družbe, ne omogoča sklepanja, da je ta storitev nujna za opravljanje nastanitvene storitve.
- 56 Nazadnje, niti iz predložitvene odločbe niti iz elementov iz spisa, ki je na voljo Sodišču, ne izhaja, da bi družba Airbnb Ireland določila višino ali zgornjo mejo najemnin, ki jih zahtevajo najemodajalci, ki njeno platformo uporabljajo. Navedena družba jim kvečjemu daje na voljo neobvezno orodje za oceno višine njihove najemnine na podlagi tržnih povprečij te platforme, pri čemer je najemodajalec izključno odgovoren za določitev najemnine.
- 57 Iz tega izhaja, da storitve posredovanja, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, ni mogoče šteti za sestavni del celotne storitve, katere glavni element bi bila nastanitvena storitev.
- 58 Nobena od drugih storitev, navedenih v točki 19 te sodbe, skupaj ali ločeno, te ugotovitve ne more omajati. Nasprotno, takšne storitve se štejejo za pomožne, če same za najemodajalce niso cilj, temveč sredstvo, da lahko uporabljajo storitev posredovanja, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, ali ponujajo nastavitveno storitev pod boljšimi pogoji (glej po analogiji sodbe z dne 21. februarja 2008, Part Service, C-425/06, EU:C:2008:108, točka 52; z dne 10. novembra 2016, Baštová, C-432/15, EU:C:2016:855, točka 71, in z dne 4. septembra 2019, KPC Herning, C-71/18, EU:C:2019:660, točka 38).

- 59 Enako velja, najprej, za položaj, v katerem družba Airbnb Ireland poleg svoje dejavnosti povezovanja najemodajalcev in najemnikov prek istoimenske elektronske platforme ponuja najemodajalcem podlago za določitev vsebine njihove ponudbe, neobvezno fotografiranje nepremičnine, dane v najem, ter sistem za ocenjevanje najemodajalcev in najemnikov, ki je dostopen bodočim najemodajalcem in najemnikom.
- 60 Takšna orodja so del logike sodelovanja na platformah posredovanja, ki omogoča, da se po eni strani povpraševalci po nastanitvah popolnoma informirano odločijo med ponudbami nastanitev, ki jih najemodajalci ponujajo na platformi, in da so po drugi strani najemodajalci v celoti seznanjeni z resnostjo najemnikov, s katerimi bodo verjetno sodelovali.
- 61 Tako je tudi v zvezi s dejstvom, da se družba Airbnb Payments UK, družba skupine Airbnb, zaveže od najemnikov pobrati najemnine in jih nato prenesti na najemodajalce na način, opisan v točki 19 te sodbe.
- 62 Takšni načini plačevanja, ki so skupni številnim elektronskim platformam, so sredstvo za zavarovanje transakcij med najemodajalci in najemniki, njihov obstoj pa sam po sebi ne more spremeniti same narave storitve posredovanja, zlasti kadar nadzor, ne neposredni ne posredni, nad cenami nastanitvenih storitev ni del takšnega načina plačevanja, kot je bilo ugotovljeno v točki 56 te sodbe.
- 63 Nazadnje, dejstvo, da družba Airbnb Ireland ponuja najemodajalcem jamčevanje za škodo in neobvezno zavarovanje civilne odgovornosti, prav tako ne more spremeniti pravne opredelitve storitve posredovanja, ki se opravlja z navedeno platformo.
- 64 Celo vse storitve skupaj, dodatne ali ne, ki jih opravlja družba Airbnb Ireland in so navedene v točkah od 59 do 63 te sodbe, ne morejo omajati ločljivosti storitve posredovanja, ki jo opravlja ta družba, in zato njene opredelitve kot „storitve informacijske družbe“, če niso bistveno spremenile značilnosti te storitve. V zvezi s tem bi bilo sicer paradoksalno, da bi lahko te pomožne storitve z dodano vrednostjo, ki se opravljajo prek elektronske platforme za stranke te platforme, med drugim za to, da bi bilo mogoče to platformo ločiti od njenih konkurentov, ob neobstoju dodatnih elementov privedle do spremembe narave in s tem pravne opredelitve dejavnosti te platforme, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 46 sklepnih predlogov.
- 65 Poleg tega – in v nasprotju s tem, kar trdita združenje AHTOP in francoska vlada – načinov delovanja storitve posredovanja, kot je ta, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, ni mogoče enačiti z načini delovanja storitve posredovanja, ki so se obravnavali v sodbah z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, točka 39), in z dne 10. aprila 2018, Uber France (C-320/16, EU:C:2018:221, točka 21).
- 66 Poleg dejstva, da sta navedeni sodbi spadali v poseben okvir prevoza potnikov v mestnem prometu, za katerega se uporablja člen 58(1) PDEU, in da storitve, ki jih opravlja družba Airbnb Ireland, niso primerljive s storitvami, ki so se obravnavale v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi, navedeni v prejšnji točki, na podlagi pomožnih storitev, navedenih v točkah od 59 do 63 te sodbe, ni mogoče dokazati ravni nadzora, ki jo je ugotovilo Sodišče v navedenih sodbah.
- 67 Tako je Sodišče v teh sodbah poudarilo, da ima družba Uber odločilen vpliv na pogoje opravljanja storitve nepoklicnih voznikov, ki jim ta družba da na razpolago aplikacijo (sodbi z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi, C-434/15, EU:C:2017:981, točka 39, in z dne 10. aprila 2018, Uber France, C-320/16, EU:C:2018:221, točka 21).
- 68 Elementi, na katere se sklicuje predložitveno sodišče in ki so navedeni v točki 19 te sodbe, pa ne zadostujejo za ugotovitev, da družba Airbnb Ireland izvaja takšen odločilen vpliv na pogoje opravljanja nastanitvenih storitev, na katere se nanaša njena storitev posredovanja, med drugim zato, ker družba

Airbnb Ireland ne določa niti neposredno niti posredno višine zahtevanih najemnin, kot je bilo ugotovljeno v točkah 56 in 62 te sodbe, niti ne sodeluje pri izboru najemodajalcev ali nastanitev, ponujenih v najem na njeni platformi.

- 69 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(a) Direktive 2000/31, ki napotuje na člen 1(1)(b) Direktive 2015/1535, razlagati tako, da je treba storitev posredovanja, katere namen je prek elektronske platforme odplačno povezati potencialne najemnike s poklicnimi ali nepoklicnimi najemodajalci, ki ponujajo storitve kratkotrajne nastanitve, pri čemer se skupaj z navedeno storitvijo posredovanja prav tako ponujajo številne storitve, ki so glede na to storitev posredovanja pomožne, opredeliti kot „storitev informacijske družbe“ v smislu Direktive 2000/31.

Drugo vprašanje

Pristojnost

- 70 Francoska vlada trdi, da Sodišče očitno ni pristojno za odgovor na drugo vprašanje, saj predložitveno sodišče Sodišču predlaga, naj odloči o vprašanju, ali dejavnost družbe Airbnb Ireland spada na stvarno področje uporabe Hoguetovega zakona, in torej naj poda razlago francosko pravo.
- 71 Vendar iz besedila drugega vprašanja izhaja, da predložitveno sodišče Sodišča s tem vprašanjem ne sprašuje, ali se Hoguetov zakon uporablja za dejavnost družbe Airbnb Ireland, temveč ali ta zakon, za katerega predložitveno sodišče ugotavlja, da omejuje svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe, za to družbo učinkuje.
- 72 Takšno vprašanje, ki je tesno povezano z možnostjo iz člena 3(4)(a) Direktive 2000/31, da države članice odstopajo od načela svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe, in z obveznostjo teh držav, ki je določena v členu 3(4)(b) te direktive, da uradno obvestijo Komisijo in zadevno državo članico o ukrepih, ki posegajo v to načelo, pomeni vprašanje, ki se nanaša na razlago prava Unije.
- 73 Zato je Sodišče pristojno za odgovor na to vprašanje.

Dopustnost

- 74 Francoska vlada, podredno, trdi, da če predložitveno sodišče ne ugotovi, da dejavnost družbe Airbnb Ireland spada na stvarno področje uporabe Hoguetovega zakona, drugo vprašanje predložitvenega sodišča ne vsebuje razlogov, ki so pri predložitvenemu sodišču vzbudili dvom o razlagi Direktive 2000/31, in v njem ni navedena povezava, ki jo predložitveno sodišče vzpostavlja med to direktivo in Hoguetovim zakonom. Drugo vprašanje torej naj ne bi izpolnjevalo zahtev iz člena 94 Poslovnika Sodišča, zato naj ne bi bilo dopustno.
- 75 V zvezi s tem, kot je bilo navedeno v točki 30 te sodbe, iz drugega vprašanja izhaja, da predložitveno sodišče meni, da storitev posredovanja, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland z istoimensko elektronsko platformo, spada na stvarno področje uporabe tega zakona.
- 76 Poleg tega je predložitveno sodišče s sklicevanjem na omejevalno naravo navedenega zakona glede storitev, kot je storitev posredovanja iz postopka v glavni stvari, in načela svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe, ki je priznana v členih 1 in 3 Direktive 2000/31, ter s sklicevanjem na težave pri razlagi te direktive glede vprašanja, ali lahko nacionalna ureditev, kot je Hoguetov zakon, učinkuje proti družbi Airbnb Ireland, izpolnilo minimalne zahteve, določene v členu 94 Poslovnika.
- 77 V teh okoliščinah je drugo vprašanje dopustno.

Vsebinska presoja

- 78 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem Sodišče sprašuje, ali ureditev iz postopka v glavni stvari učinkuje proti družbi Airbnb Ireland.
- 79 To vprašanje temelji na argumentaciji družbe Airbnb Ireland, ki se nanaša na nezdržljivost določb Hoguetovega zakona iz postopka v glavni stvari z Direktivo 2000/31, natančneje na to, da Francoska republika ni izpolnila pogojev iz člena 3(4) te direktive, ki državam članicam omogoča, da sprejmejo ukrepe, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe.
- 80 Drugo vprašanje je torej treba razumeti tako, da se z njim želi izvedeti, ali je treba člen 3(4) Direktive 2000/31 razlagati tako, da zasebni subjekt lahko nasprotuje temu, da zanj v okviru kazenskega postopka z uveljavljanjem premoženjskoppravnega zahtevka učinkujejo ukrepi države članice, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitve informacijske družbe, ki jo opravlja iz druge države članice, če navedeni ukrepi ne izpolnjujejo vseh pogojev iz te določbe.
- 81 Najprej je treba ugotoviti, da zadevna ureditev iz postopka v glavni stvari, kot navaja predložitveno sodišče, omejuje svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe.
- 82 Po eni strani se namreč zahteve iz Hoguetovega zakona, na katere se sklicuje predložitveno sodišče, in sicer predvsem obveznost pridobitve poklicne licence, nanašajo na začetek opravljanja storitve povezovanja gostiteljev, ki razpolagajo z nastanitvami, z osebami, ki iščejo tovrstno nastanitev, v smislu člena 2(h)(i) Direktive 2000/31 in ne spadajo v nobeno od izključenih kategorij iz člena 2(h)(ii) te direktive. Po drugi strani se te zahteve uporabljajo zlasti za ponudnike s sedežem v državah članicah, ki ni Francoska republika, zaradi česar je opravljanje njihovih storitev v Franciji oteženo.
- 83 V skladu s členom 3(4) Direktive 2000/31 lahko države članice v zvezi z neko storitvijo informacijske družbe, ki spada na koordinirano področje, sprejmejo ukrepe, ki odstopajo od svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe, pod dvema kumulativnima pogojema.
- 84 Po eni strani mora biti na podlagi člena 3(4)(a) Direktive 2000/31 zadevni omejevalni ukrep nujen, da se zagotovijo javni red, varovanje javnega zdravja, javna varnost ali varstvo potrošnikov, naravnani proti storitvi informacijske družbe, ki dejansko posega v te cilje ali predstavlja resno in nevarno tveganje, da bo te cilje ogrozila, in nazadnje, sorazmeren z navedenimi cilji.
- 85 Po drugi strani mora zadevna država članica na podlagi člena 3(4)(b), druga alineja, te direktive pred sprejetjem navedenih ukrepov ne glede na sodne postopke, vključno s predhodnimi postopki in dejanji v okviru kazenske preiskave, o namenu, da sprejme takšne zadevne omejevalne ukrepe, uradno obvestiti Komisijo in državo članico, na ozemlju katere ima zadevni ponudnik storitve sedež.
- 86 Kar zadeva ta drugi pogoj, francoska vlada ne izpodbija tega, da Francoska republika o Hoguetovem zakonu ni uradno obvestila niti Komisije niti države članice sedeža družbe Airbnb Ireland, to je Irske.
- 87 V zvezi s tem je treba najprej izpostaviti, da dejstvo, da je bil navedeni zakon sprejet pred začetkom veljavnosti Direktive 2000/31, Francoske republike ne more razbremeniti obveznosti priglasitve. Kot je izpostavil generalni pravobranilec v točki 118 sklepnih predlogov, zakonodajalec Unije ni določil odstopanja, ki bi državam članicam dovoljevalo ohranitev ukrepov, sprejetih pred to direktivo, ki bi lahko omejevali svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe, ne da bi se upoštevali pogoji, ki so v zvezi s tem določeni z navedeno direktivo.
- 88 Ugotoviti je torej treba, ali to, da je država članica kršila obveznost predhodne priglasitve ukrepov, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice, določeno v členu 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31, povzroči, da zadevna ureditev za zasebne subjekte ne

učinkuje, kakor velja za posledice, ki izhajajo iz tega, da je država članica kršila obveznost predhodnega sporočanja tehničnih predpisov, ki je določena v členu 5(1) Direktive 2015/1535 (glej v tem smislu sodbo z dne 30. aprila 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točka 54).

- 89 V zvezi s tem je treba, prvič, izpostaviti, da člen 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31 določa natančno obveznost držav članic, da predhodno uradno obvestijo Komisijo in državo članico, na ozemlju katere ima zadevni ponudnik storitve sedež, o namenu, da sprejmejo ukrep, s katerim se omejuje svoboda zagotavljanja te storitve informacijske družbe.
- 90 Obveznost iz te določbe je torej z vidika njene vsebine dovolj jasna, natančna in brezpogojna, da se ji prizna neposredni učinek in se nanjo lahko sklicujejo zasebni subjekti pred nacionalnimi sodišči (glej po analogiji sodbo z dne 30. aprila 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točka 44).
- 91 Drugič, ni sporno, kot izhaja iz člena 3(2) Direktive 2000/31 v povezavi z uvodno izjavo 8 te direktive, da je cilj te direktive zagotoviti prosti pretok storitev informacijske družbe med državami članicami. Ta cilj se uresničuje z mehanizmom za nadzor ukrepov, ki bi ga lahko ogrozili, pri čemer ta mehanizem omogoča tako Komisiji kot državi članici, na ozemlju katere ima zadevni ponudnik storitve informacijske družbe sedež, da nadzorujeta, ali so ti ukrepi potrebni za izpolnitev nujnih razlogov v splošnem interesu.
- 92 Poleg tega, kot izhaja iz člena 3(6) navedene direktive, Komisija, ki mora čim prej preveriti skladnost priglašeni ukrepov s pravom Unije, od zadevne države članice zahteva, da opusti sprejetje teh ukrepov ali da jih nemudoma prekliče, če se izkaže, da predlagani ukrepi niso skladni s pravom Unije. Ta postopek tako Komisiji omogoča, da prepreči sprejetje ali vsaj ohranitev ovir za trgovino, ki so v nasprotju s Pogodbo DEU, med drugim tako, da predlaga spremembe zadevnih nacionalnih ukrepov (glej po analogiji sodbo z dne 30. aprila 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točka 41).
- 93 Kot med drugim izpostavlja španska vlada in kot izhaja iz člena 3(6) Direktive 2000/31, člen 3(4)(b), druga alineja, te direktive sicer v nasprotju s členom 5(1) Direktive 2015/1535 formalno ne določa obveznosti *standstill* za državo članico, ki namerava sprejeti ukrep, ki bi omejeval svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe. Vendar mora zadevna država članica, kot je bilo izpostavljeno v točki 89 te sodbe, razen v nujnih in ustrezno utemeljenih primerih, uradno predhodno obvestiti tako Komisijo kot državo članico, na ozemlju katere ima zadevni ponudnik storitev sedež, da namerava sprejeti takšen ukrep.
- 94 Glede na elemente, navedene v točkah od 89 do 92 te sodbe, obveznost predhodne priglasitve, ki je bila uvedena s členom 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31, ni zgolj zahteva po informacijah, ki je primerljiva s tisto iz zadeve, v kateri je bila izdana sodba z dne 13. julija 1989, Enichem Base in drugi (380/87, EU:C:1989:318, točke od 19 do 24), ampak bistvena postopkovna zahteva, ki upravičuje, da za zasebne subjekte nepriglašeni ukrepi, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe, ne učinkujejo (glej po analogiji sodbo z dne 30. aprila 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točki 49 in 50).
- 95 Tretjič, uporaba rešitve, ki jo je Sodišče v zvezi z Direktivo 2015/1535 sprejelo v sodbi z dne 30. aprila 1996, CIA Security International (C-194/94, EU:C:1996:172), za Direktivo 2000/31 je toliko bolj utemeljena, ker – kot je Komisija pravilno opozorila na obravnavi – obveznost priglasitve, določena v členu 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31, ne preprečuje – kot zadevni ukrep v zadevi, v kateri je bila izdana navedena sodba – da bi država članica sprejela ukrepe, ki spadajo na področje pristojnosti te države članice in ki lahko vplivajo na svobodo zagotavljanja storitev, temveč preprečuje, da bi država članica posegla v načelno pristojnost države članice, v kateri ima zadevni ponudnik storitve informacijske družbe sedež.

- 96 Iz navedenega izhaja, da če država članica krši obveznost priglasitve ukrepa, ki omejuje svobodo zagotavljanja storitve informacijske družbe, ki jo opravlja gospodarski subjekt s sedežem na ozemlju druge države članice in ki je določena v členu 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31, navedeni ukrep za zasebne subjekte ne učinkuje (glej po analogiji sodbo z dne 30. aprila 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točka 54).
- 97 V zvezi s tem je treba tudi navesti, da se je mogoče – enako kot v zvezi s tehničnimi pravili, ki jih država članica ni priglasila v skladu s členom 5(1) Direktive 2015/1535 – na neučinkovanje nepriglašene ukrepa, ki omejuje svobodo zagotavljanja storitev informacijske družbe, sklicevati ne le v kazenskem postopku (glej po analogiji sodbo z dne 4. februarja 2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, točka 84), temveč tudi v sporu med zasebnimi subjekti (glej po analogiji sodbo z dne 27. oktobra 2016, James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, točka 64 in navedena sodna praksa).
- 98 Zato v postopku, kakršen je ta v glavni stvari, v katerem zasebni subjekt med postopkom pred kazenskim sodiščem od drugega zasebnega subjekta zahteva odškodnino za škodo, ki izvira iz kaznivega dejanja, ki se preganja, zaradi kršitve obveznosti države članice glede priglasitve tega kaznivega dejanja na podlagi člena 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31, nacionalni ukrep, ki določa navedeno kaznivo dejanje, za zasebni subjekt, ki je preganjan, ne učinkuje in temu zasebnemu subjektu omogoča, da se sklicuje na to kršitev ne samo v okviru kazenskega pregona zoper njega, ampak tudi v zvezi z zahtevo za odškodnino zasebnega subjekta, ki uveljavlja premoženjskopravni zahtevek.
- 99 Ob upoštevanju tega, da Francoska republika Hoguetovega zakona ni priglasila, in kumulativnosti pogojev iz člena 3(4) Direktive 2000/31, na katere je bilo opozorjeno v točkah 84 in 85 te sodbe, je treba šteti, da tega zakona nikakor ni mogoče uporabiti za zasebni subjekt, ki je v položaju, kot je družba Airbnb Ireland v sporu o glavni stvari, ne glede na to, ali ta zakon izpolnjuje druge pogoje iz te določbe.
- 100 Glede na navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31 razlagati tako, da zasebni subjekt lahko nasprotuje temu, da se zanj v okviru kazenskega postopka z uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka uporabljajo ukrepi države članice, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitve informacijske družbe, ki jo ta subjekt opravlja iz druge države članice, če navedeni ukrepi niso bili priglašeni v skladu s to določbo.

Stroški

- 101 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Člen 2(a) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), ki napotuje na člen 1(1)(b) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in predpisov o storitvah informacijske družbe, je treba razlagati tako, da je treba storitev posredovanja, katere namen je prek elektronske platforme odplačno povezati potencialne najemnike s poklicnimi ali nepoklicnimi najemodajalci, ki ponujajo storitve kratkotrajne nastanitve, pri čemer se skupaj z navedeno storitvijo posredovanja prav tako ponujajo številne storitve, ki so glede na to storitev posredovanja pomožne, opredeliti kot „storitev informacijske družbe“ v smislu Direktive 2000/31.**

2. Člen 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da zasebni subjekt lahko nasprotuje temu, da se zanj v okviru kazenskega postopka z uveljavljanjem premoženjskoprnega zahtevka uporabljajo ukrepi države članice, ki omejujejo svobodo zagotavljanja storitve informacijske družbe, ki jo ta subjekt opravlja iz druge države članice, če navedeni ukrepi niso bili priglašeni v skladu s to določbo.

Podpisi